Ukrainan sodasta johtuvat Väyläviraston ja ELY-L:n hankinnat - toimintatapaohjeita

VÄYLÄ

Oikeuspalvelut

21.3.2022

Toimintaohjeen rakenne

1) Käynnissä olevat ja lähtevät kilpailutukset
   - **Pakotteita** koskeva kirjaus käynnistyviin kilpailutuksiin ja lisäkirjeellä käynnissä oleviin kilpailutuksiin (KOSKEE KAIKKIA KILPAILUTUKSIA)
   - **Indeksiehtoa** koskeva kirjaus käynnistyviin kilpailutuksiin ja lisäkirjeellä käynnissä oleviin kilpailutuksiin (KOSKEE YSE SOPIMUKSIA)
   - **Venäläisen bitumin käyttöön** liittyvä kirjaus käynnistyviin tai käynnissä oleviin kilpailutuksiin (KOSKEE KILPAILUTUKSIA JOISSA PÄÄLLYSTÄMISTÄ)

2) Voimassa olevat hankintasopimukset
   - **Pakotteita koskeva selvityspyyntö** sopimuskumppaneille (KOSKEE KAIKKIA SOPIMUKSIA)
   - **Mallivastaus** toimittajan yleisiin lähestymisiin (KOSKEE YSE SOPIMUKSIA)

3) Suhtautuminen urakoitsijoiden konkreettisiin kustannusvaatimuksiin

Pakotteita koskeva kirjaus käynnistyviin kilpailutuksiin ja lisäkirjeellä käynnissä oleviin kilpailutuksiin

Malliteksti pakotteisiin liittyen (kaikki hankinnat)

- Kaikissa sekä käynnissä olevissa että käynnistyvissä Väyläviraston ja ELY-L:n infrahankintojen tarjouskilpailuissa on tarve kirjata tilaajan kanta Euroopan unionin asettamiin pakotteisiin.
- Käynnistyviin ja käynnissä oleviin tarjouskilpailuihin lisätään **malliteksti** pakotteita koskevasta vakuutuksesta ja irtisanomisehdosta.
  - Jos käynnissä, niin lisäkirjeellä lisätään sopimuskatselmuksessa malliteksti.
- Mikäli käynnissä olevassa kilpailutuksessa ei enää ehditä lähettää lisäkirjettä, esitetään dian 7 mallitekstin lisäämistä sopimuksen kohtaan ”Muut määräykset” sopimuskatselmusvaiheessa.

- Hankinnasta vastaava / projektipäällikkö vastaa tekstin lisäämisestä **kaikkiin** lähteviin tarjouskilpailuihin sekä **kaikissa** käynnissä olevissa kilpailutuksissa lisäkirjeen toimittamisesta.
  - Riippumatta siitä mikä on hankinnan kohde tai minkälaisesta kilpailutuksesta on kyse, Kippo-kilpailutus, projektiportaalikilpailutus, puitejärjestelyn sisäinen paperimenettelyllä tehtävä minikilpailutus, DHJ:n sisäinen kilpailutus, pienhankinnan kevyt kilpailutus.

Pakotteet

- Euroopan unioni ja Yhdistyneet kansakunnat ovat asettaneet ja saattavat tulevaisuudessa asettaa pakotteita lainsäädännössään ja/tai toimielintensä päätöksillä.
- Toimittaja vakuuttaa, että

KÄYTETTÄVÄ MALLITEKSTI

a. edellä tarkoitettuja pakotteita ei ole asetettu [1]
   - Toimittajalle,
   - Toimittajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille,
   - Toimittajan välittömille tai välillisille omistajille ***(huom! 6.4. pörssiyhtiöt haasteena)***
   - sellaisille alihankkijoille, jotka osallistuvat tämän sopimuksen mukaisten tuotteiden tai palvelujen toimittamiseen,
   - kyseisten alihankkijoiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseissä alihankkijoissa käyttäville henkilöille eikä
   - kyseisten alihankkijoiden välittömille tai välillisille omistajille,

b. Toimittaja ilmoittaa välittömästi Tilaajalle, jos pakotteita asetetaan yhdellekään a) kohdassa tarkoitetulle taholle ja

c. tämän sopimuksen mukainen toiminta tai Toimittajan ja sen alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko edellä mainittuja pakotteita.

- Toimittaja antaa pyynnöstä viipymättä Tilaajalle tiedot välittömistä tai välillisistä omistajistaan, alihankkijoistaan ja muista edunsaajistaan. Lisäksi Toimittaja sitoutuu ilmoittamaan viipymättä Tilaajalle, jos hankintaan liittyvät suoritukset voivat välillisesti tai välittömästi päätyä pakotteiden kohteena olevalle taholle.
- Jos
- 1) Euroopan unioni tai Yhdistyneet kansakunnat asettavat Toimittajalle tai yllä a) kohdassa tarkoitetuille tahoille pakotteita tai
- 2) hankintaan liittyvät suoritukset voivat välillisesti tai välittömästi päätyä taholle, jolle on asetettu tässä luvussa tarkoitettuja pakotteita
- Tilaaja voi irtisanoa tämän sopimuksen päättymään välittömästi joko kokonaan tai niiden tuotteiden tai palvelujen osalta, joihin pakotteet liittyvät.
- Jos tämän luvun mukaisia vakuutuksia on rikottu, Toimittaja on velvollinen korvaamaan Tilaajalle kaikki sille aiheutuneet vahingot, eikä vastuunrajoituksia sovelleta.

[1] EU:n (2018) rajoittavien toimenpiteiden eli pakotteiden tehokasta täytäntöönpanoa varten antamien parhaiden käytäntöjen mukaan peruste, joka on otettava huomioon arvioitaessa, onko oikeushenkilö tai yhteisö toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa, on yli 50 prosentin omistus yhteisön omistusoikeuksista tai sen osake-enemmistö. Jos kyseinen peruste täyttyy, katsotaan että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön omistuksessa. Ko. EU:n parhaissa käytänteissä on kuvattu kahdeksan perustetta, joilla puolestaan arvioidaan, onko oikeushenkilö tai yhteisö joko yksin tai muun osakkaan tai kolmannen osapuolen kanssa tehdyn sopimuksen nojalla toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa. Arvioinnissa riittää, että yksikin kriteereistä täytyy, jolloin katsotaan, että oikeushenkilö tai yhteisö on toisen henkilön tai yhteisön määräysvallassa, ellei tapauskohtaisesti toisin osoiteta. Arvioinnin kriteereitä ovat mm. oikeus tai valtuus nimittää tai erottaa enemmistö hallinto- tai johtoelinten jäseniä, muiden osakkaiden kanssa tehdyn sopimuksen perusteella on oikeus määrätä enemmistö hallinto- tai johtoelinten jäsenistä, oikeus käyttää oikeushenkilön koko tai osaa omaisuudesta.

Indeksiehtoa koskeva kirjaus käynnistyviin kilpailutuksiin ja lisäkirjeellä käynnissä oleviin kilpailutuksiin (koskee YSE urakoita)

Hankinnan ohjeistus -palvelussa 11.3 julkaistun tiedotteen linjaus

”Tulemme ottamaan **poikkeusajan tilapäisenä ratkaisuna** käyttöön lähtökohtaisesti kaikissa käynnissä olevissa urakkatarjouskyselyissä mekanismit kustannusnousujen kompensaatioksi. Urakat tulee urakka sitoa seuraaviin indekseihin;

- M-indeksi (pääsääntönä kaikissa urakoissa, ei kuitenkaan päällekkäistä kompensaatiota muiden mekanismien kanssa)
- S-indeksi (jos siltoja)
- Bitumi-indeksi (jos päällystettä)
- muut mahdolliset raaka-aineiden tai materiaalien yleiset hintatiedot, jos ne muodostavat poikkeuksellisen merkittävän osuuden urakasta, jota ei M-indeksi riittävästi huomioi

Esim. **teräksen osalta** otetaan käyttöön Tilastokeskuksen kuukausittain julkaisemaan Tuottajahintaindeksin kotimarkkinoiden perushintaindeksin (2015=100) osaindeksi 25.11 Metallirakenteet ja niiden osat.

Venäläisen bitumin käyttöön liittyvä kirjaus käynnistyviin tai käynnissä oleviin kilpailutuksiin

Päällystämistä/paikkausta sisältävät tarjouskilpailut

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Käynnistyviin ja käynnissä oleviin kilpailutuksiin, jotka sisältävät päällystämistä, lisättävä Venäläisen bitumin käyttöön liittyvä teksti
- Alla oleva tekstimuotoilu lisätään käynnistyvässä kilpailutuksessa hankintailmoituksen/tarjouspyynnön kohtaan ”Hankinnan tausta”.
- Alla oleva tekstimuotoilu lisätään lisäkirjeellä (kipossa kysymys-vastaus toiminto) tarjouspyyntöön.

  *"Tilaaja **suosittelee**, että tarjoaja välttää venäläisestä raakaöljystä valmistettua bitumia. Tilaaja toteaa, että venäläisestä raakaöljystä valmistettu bitumi voi tulevaisuudessa joutua Euroopan unionin pakotelistalle, jolloin sen käyttö on keskeytettävä Euroopan unionin pakotepäätösten mukaisesti.*

  Jos venäläinen raakaöljy tai siitä valmistettu bitumi lisätään Euroopan unionin pakotelistalle ja tarjoajan tarjous on perustunut venäläistä alkuperää olevan bitumin käyttöön, ei tilaaja tule korvaamaan korvaavan tuotteen käyttöönotosta johtuvia mahdollisia hinnannousuja, joiden osalta vedottaisiin esim. rakennusalan yleisten sopimusehtojen YSE 20§ ja 49 §:iin.

  Tarjouslomakkeella tarjoajan on ilmoitettava tarjouspyynnön mukaisiin kohteisiin tarjottujen bitumien toimittajat ja alkuperävaltiot."
- Huomio tarvittaessa mahdollinen tarjousajan jatkaminen!
- Mahdolliset asiaan liittyvät tiedustelut ohjataan Väylän hankintajohtaja Pekka Petäjäniemelle.

Päällystämistä/paikkausta sisältävät tarjouskilpailut

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Huom.! Mahdollinen edellisen dian lisäkirjeen lisäys sopimukseen viimeistään ennen sopimuskatselmusta?
  - sen varmistamiseksi että em. kirjaus on YSE:n yläpuolella.
- Mahdolliset tulevat uudet pakotteet ja Suomessa jo oleva bitumi:
  - *Suomessa oleva bitumi saattaa esim. edelleen olla pakoteosapuolen omistuksessa, riippuen toimitusehdoista.*
  - *Mahdollisesti tulevissa uusissa pakotteissa toimitaan niissä esitetyn mukaisesti. Tämän vuoksi ei anneta sopimuksellisesti sitovia ennakkokannanottoja, miten tulevissa pakotetilanteissa toimitaan.*

Voimassa olevat sopimukset: Pakotteita koskeva selvityspyyntö sopimuskumppaneille

Selvityspyyntö

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Sopimuskumppaneille lähetettävä selvityspyyntöä luonnostellaan parhaillaan ja se julkaistaan tässä myöhemmin
- Selvityspyynnön kohteena olevaa asiaa tulee lisäksi käsitellä sopimuskohtaisesti työmaakokouksissa tai vastaavissa. Ohjeistus tästäkin julkaistaan tässä myöhemmin.
- **Mallia Hansel –kyselystä – webropol –kysely?**

Mallivastaus urakoitsijoiden yleisiin ilmoituksiin (YSE urakoissa)

Voimassaoleva sopimus – urakoitsijan yleiseen ilmoitukseen vastaaminen (YSE 20 ja 49 §:t ja oikeustoimilain 36 §)

Väylävirasto
Trafikledsverket

- Kuittaamme ilmoituksenne x.x.2022 vastaanotetuksi.
- *Tilaaja toteaa, että hinnannousuvaatimuksia tarkastellaan ensisijaisesti voimassa olevan sopimuksen mekanismeilla (mm. YSE 1998 49 §). Oikeustoimilain 36 §:n keinoin sopimuksen kohtuullisuutta tarkastellaan vasta viimesijaisesti. (tätä kappaletta käytetään ainoastaan jos on vedottu oikeustoimilain 36 §:ään)*
- Tilaaja toteaa ilmoitukseenne viitaten, että YSE 20 §:n mukaisen poikkeuksellisen olosuhteen olemassaolo ei sinänsä vielä automaattisesti tarkoita sitä, että urakkasopimusta koskee YSE 20 §:n mukainen ylivoimainen este. Jotta urakassa voidaan todeta olevan kysymys YSE 20 §:n mukaisesta ylivoimaisesta esteestä, tulee urakoitsijan näyttää, että vallitsevasta tilanteesta johtuen urakoitsijalle aiheutuu huomattavia vaikeuksia sopimuksenmukaisen suorituksen tekemiseen tai sopimuksenmukainen suoritus estyy. **Toisin sanoen urakoitsijan tulee osoittaa, millä konkreettisella tavalla tilanne huomattavasti vaikeuttaa sopimuksenmukaisen suorituksen tekemistä tai estää sopimuksenmukaisen suorituksen tekemisen.**
- Tilaaja myös toteaa, että YSE 49 §:än 2 ja 3 kohdissa käsitellään valtiovallan toimenpiteistä johtuvia kustannusmuutoksia ja niihin vetoavan on erityisesti huomioitava pykälän 3. kohdassa säädettyjen soveltamisalaedellytysten täyttymisen osoittaminen.
- *Tilaaja pitää keskustelua kriisin vaikutuksista urakan töihin tärkeänä. (Urakan kriittisen aikataulun vuoksi) on tärkeää, että mahdollisesti esiin nousevat haasteet tuodaan tilaajan tietoon viipymättä ja myös, että niihin mahdollisesti kohdistuvat vaatimukset yksilöidään tarkasti.*
- *Pyydämme ehdottamaan ajankohtia ilmoituksessanne esittämäänne neuvottelupyyntöön liittyen.*

Suhtautuminen toimittajien konkreettisiin kustannusvaatimuksiin - YSE 1998

Urakoitsijoiden vaatimukset voimassa olevissa sopimuksissa

- Käytännössä urakoitsijat esittänevät vaatimuksia sekä YSE 20 §:n (ylivoimainen este) ja YSE 49 § (hintojen muuttamisen vaikutus urakkahintaan) perusteella.

- Tilaajan on oltava tarkkana, kumpaan YSE:n em. Perusteeseen vaatimus kohdistuu, tai kumpaan sen pitäisi kohdistua.

Infra ry:lle 1.4. 2022 toimitettu viesti

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väylävirastolla ja ELY-keskusten liikenne- ja infrastruktuuri vastuualueilla on käynnissä lukuisia rakennusurakoita, joissa urakoitsijat ovat lähestyneet tilaajaa yleisluontoisilla kirjeillä koskien Ukrainan sodan aiheuttamia kustannusten nousupaineita.

Väylävirasto toteaa kustannustason nousuun liittyen seuraavaa:

- Kaikissa käynnistyvissä Väylän ja ELY-L:n urakkatarjouskilpailussa urakkahinta tullaan lähtökohtaisesti sitomaan indekseihin. Indeksisidonnaisuus voidaan jättää pois yksittäisissä hankinnoissa, jos esim. sopimuskauden lyhyyden vuoksi indeksitarkistus ei ole tarkoituksenmukaista
- Käynnissä olevissa urakoissa, joissa on käytössä indeksiehdot, kustannustason nousu tulee lähtökohtaisesti huomioitua riittävästi indeksiehtojen kautta.
- Niissä voimassa olevissa urakkasopimuksissa, joissa ei ole indeksiehtoja, urakoitsijoiden kustannusnousuja koskevat vaatimukset tullaan käsittelemään ensisijaisesti sopimuksen mukaisin menettelytavoin, mm. YSE 49§ mukaan. Koska hintojen nousu ei ole johtunut vain 49 §:n tarkoittamista ”valtiovallan lainsäädännöllisistä toimenpiteistä”, tullaan urakoitsijoiden esittämät vaatimukset käsittelemään urakkakohtaisesti ja urakoitsijalla on näyttövelvollisuus kustannusten noususta.
- Urakoissa saattaa kyseeseen tulla joissakin tapauksissa myös YSE 20§ tarkoittama ylivoimainen este. Ylivoimaisen esteen soveltamisen kynnys on kuitenkin hyvin korkealla. Mikäli urakoitsija vetoaa ylivoimaiseen esteeseen, tullaan se käymään läpi urakkakohtaisesti ja urakoitsijan tulee näyttää toteen, millä konkreettisella tavalla tilanne huomattavasti vaikeuttaa sopimuksenmukaisen suorituksen tekemistä tai estää sopimuksenmukaisen suorituksen tekemisen.

Ylivoimainen este - Force majeure (FM) YSE

Väylävirasto
Trafikledsverket

20 §
Ylivoimainen este

1. Urakoitsijalla on oikeus saada kohtuullinen pidennys urakka-aikaan, jos urakan sopimuksen mukaisessa ajassa valmistumisen esteenä on jokin seuraava syy:
a) puolustustila- tai valmiuslaissa tarkoitettu poikkeuksellinen olosuhde tai niihin verrattava seikka, joka aiheuttaa urakoitsijalle huomattavia vaikeuksia saada työntekijöitä ja rakennustavaroita tai muuten estää urakkasuorituksen;
b) urakoitsijan, tämän aliurakoitsijan tai tavarantoimittajan taikka sivu-urakoitsijan suoritusta estävä lakko tai saarto tai työnantajajärjestöjen hyväksymä tai päättämä työsulku tai muu niihin verrattava suoritusta olennaisesti estävä työtaistelutoimenpide;
c) poikkeukselliset urakoitsijan suoritusta olennaisesti haittaavat sääolosuhteet;
d) muu sopijapuolista riippumaton poikkeuksellinen seikka, joka huomattavasti vaikeuttaa urakkasopimuksen velvoitusten täyttämistä ja jota sopijapuoli ei ole voinut ottaa edeltäpäin huomioon ja jonka tuottamaa haittaa hän ei ole voinut kohtuudella poistaa.

2. Jos este kohtaa sellaista urakan täyttämiseksi välttämätöntä rakennustavaroiden hankintaa, jonka urakoitsija voi urakkasopimuksen edellyttämässä ajassa tehdä muualta ilman sanottavaa lisäkustannusta, se ei oikeuta urakka-ajan pidentämiseen.

3. Sellaisen lakon tai saarron perusteella, joka on aiheutunut siitä, että urakoitsija tai tämän aliurakoitsija on jättänyt täyttämättä työntekijöilleen, näiden järjestöille tai työnantajaliitoille sopimukseen tai lakiin perustuvan velvollisuutensa, urakoitsija ei saa pidennystä urakka-aikaan.

4. Mikäli este on kohdannut suoritusta sen ollessa jo viivästynyt urakkasopimuksen mukaisesta valmistumisajankohdasta urakoitsijasta johtuvasta syystä, urakoitsijalla ei ole oikeutta urakka-ajan pidennykseen, jollei pidennykseen ole erityisiä perusteita.

22 § Viivästyksen rajoittaminen

23 § Menettelytapamääräyksiä

50 § Ylivoimaisen esteen vaikutus urakkahintaan

80 § Ylivoimainen este
- tilaajan purkuoikeus

85 § Ylivoimainen este
- Urakoitsijan purkuoikeus

Hintojen ja palkkojen muuttamisen vaikutus urakkahintaan – YSE 49 §

49 §
Hintojen ja palkkojen muuttamisen vaikutus urakkahintaan

1. Ellei urakkasopimuksessa nimenomaan ole toisin sanottu, hinta- ja palkkatason muutokset eivät lisää eivätkä vähennä urakkahintaa.

2. Arvonlisävero lasketaan urakkahintaan kulloinkin todellisena maksettavana verona.

3. Ellei urakkasopimuksessa ole toisin sanottu muista kuin 2. momentin mukaisista valtiovallan lainsäädännöllisistä toimenpiteistä (laki, asetus, valtioneuvoston tai ministeriön päätös) johtuvat kustannusmuutokset otetaan huomioon urakkahintaa lisäävänä tai vähentävänä tekijänä vain, jos niiden yhteisvaikutus on vähintään 0,5 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta. Muutoksen huomioonottamisen edellytyksenä on lisäksi, että
- niiden peruste on syntynyt sopimukseen johtaneen tarjouksen antamisen tai muissa tapauksissa sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen,
- niitä ei ole tarjousta tai vastaavasti sopimusta tehtäessä voitu ottaa huomioon ja
- ne ovat sopimuksen käsittämään urakkasuoritukseen välittömästi vaikuttavia.

4. Kustannusmuutoksia koskevat vaatimukset on perusteiltaan esitettävä viimeistään urakkaa koskevassa 70 tai 71 §:n mukaisessa tarkastuksessa. Urakoitsijan on tositteilla tai muulla luotettavalla tavalla ilmoitettava kustannusmuutoksien laskemiseksi tarvittavat tiedot tilaajalle.

5. Oikeutta 3. momentissa mainittuun urakkahinnan muutokseen ei sanotulla perusteella kuitenkaan ole kummallakaan sopijapuolella siltä osin, kun se tulee korvatuksi urakkasopimuksen indeksiehdon perusteella, eikä laajemmalti kuin kulloinkin voimassa olevat lainsäännökset sen sallivat. Jos edellä tarkoitettu kustannusmuutos tapahtuu urakka-ajan päätyttyä, ei viivästyksestä vastuussa olevalla sopijapuolella ole tämän kohdan määräysten perusteella oikeutta vaatia hyväkseen urakkahinnan lisäystä tai vähennystä.

YSE 20 § ja YSE 49 §

- YSE 20 §
- On kysymyksessä ja urakoitsijalla on oikeus saada urakka-ajan pidennystä, JOS on olemassa este, joka estää urakan valmistumisen urakkasopimuksen mukaisessa ajassa

- YSE 49 § ja sopimukset:

1. Ellei urakkasopimuksessa nimenomaisesti ole toisin sanottu, hinta- ja palkkatason muutokset eivät lisää eivätkä vähennä urakkahintaa.

➔ Urakkasopimuksissa on joko sovittu, että urakkaan sovelletaan tietyltä osin indeksiä, tai että urakkahintaa ei sovelleta indeksiin.

➔ Urakkahintaa joko korjataan indeksillä, tai YSE 49 §:n 2. ja 3. kohtien mukaisesti, JOS valtiovallan lainsäädännöllisistä toimenpiteistä aiheutuu kustannusmuutoksia

- 2. kohdan mukaan ALV. maksetaan aina
- 3. kohdan mukaan muut lainsäädännöllisisistä muutoksista aiheutuvat kustannusmuutokset otetaan huomioon, jos niiden yhteisvaikutus on vähintään 0,5 % urakkahinnasta (alv. 0 %)

Sopimukset, jotka sisältävät indeksiehdon

- Huom.! Tarkemmat toimintatavat harkittavina edelleen, ja ne tullaan täydentämään tähän diasettiin niiden valmistuttua!

- Sovelletaan lähtökohtaisesti indeksiehtoja.
- Huomioitava kuitenkin myös YSE 49 § 3. kohta ja valtiovallan ”lainsäädännöllisinä toimenpiteinä” voimaansaatetut pakotteet siltä osin kun urakoitsijan vaatimuksissa vedotaan näihin ja nämä ylittävät indeksiehdon perusteella saatavat korotukset.

- Erityiskysymyksenä tunnistettu polttoaineen hinnannousua koskevat vaatimukset tilanteissa, joissa:
  - Väylän/ELY-L:n ja pääurakoitsijan välillä on sopimus, jossa indeksiehtoja
  - pääurakoitsija ja pääurakoitsijan aliurakoitsijoiden väliset sopimukset, joissa ei ole indeksiehtoja
    - Aliurakoitsijoilta sekä alalta yleisesti nostettu em. haaste esiin,

Sopimukset, jotka eivät sisällä indeksiehtoja

- Huom.! Tarkemmat toimintatavat harkittavina edelleen, ja ne tullaan täydentämään tähän diasettiin niiden valmistuttua!
- Urakoitsijoiden vaatimukset tullevat perustumaan (?) YSE 49.3, siltä osin kuin kysymys pakotteista.

- Kohtuullisperiaate:

3. Sitovan tarjouksen antamisen jälkeen tapahtunut yllättävä ja olennainen sopimustasapainoa järkyttävä kustannustason muutos oikeuttaa sopimuksiin sisältyvän hintaehdon kohtuullistamiseen.

- Huomioitavia asioita mm.:
  - Vastaantulo kohdistuisi siihen osuuteen urakkasummasta (osakomponentit), joiden hinnat on nousseet (teräs, polttoaine)
  - Hintojen nousu korvattaisiin siltä osin, kun se on syntynyt valtiovallan toimenpiteiden (24.2.2022) jälkeen
  - Urakoitsijan tulee sietää tietty määrä katteen menetystä - liiketappiota

Radanpidon yhteishankkeiden puitesopimukset

- Meillä on käynnistymässä Radanpidon suunnittelun puitesopimuksen kilpailutus. Siihen liittyen meidän tulee selvittää muiden hankintayksiköiden, kuten kaupunkien mahdollinen mukaantulo hankintaan hankintayksiköinä, jolloin mm. yhteishankkeiden suunnitteluhankinnoissa voisimme käyttää puitesopimusta.
- Hankintamenettelyt edellyttävät osallistumiseen liittyen, että kunkin osapuolen hankintaosuuden enimmäisarvo tulee arviointia. Se on haastavaa, kun ei ole tiedossa millaisia yhteishankkeita mahdollisesti kolmen-viiden (optiovuodet mukaan lukien) vuoden aikana on etenemässä. Jonkunlainen käsitys pystytään ehkä muodostamaan suunnittelun ja rakentamisen aluepäälliköiden kautta alueellisesti, mutta kattava/oikea se ei välttämättä ole. Myös toteutuneiden hankintojen arvon seuranta tulee järjestää/sopia.
- Tavoitteenamme on selvittää mitkä kunnat/kaupungit hankinnassa voisivat olla mukana ja mikä on kunnan/kaupungin tahtotila osallistua hankintaan hankintayksikkönä. Tämän selvittämiseen kattavasti ja tarkoituksenmukaisesti kaivataan siis apua ja arvelimme, että KEHTO -kuntien yhdyskuntakehittämisen vastaavat voisivat meitä tässä tehtävässä avittaa. Eli kysymys suoraan: olisko sinulla antaa meille KEHTO -kuntien/kaupunkien asiasta vastaavien yhteystiedot, joilta voisimme asiaa suoraan tiedustella.

Hankintojen ympäristökriteerit

- Väylävirasto aloittanut selvityksen ympäristökriteerien käytöstä väylänpidon hankintoihin liittyen
  - Nykytila
  - Kokemukset muualta
  - Käyttömahdollisuudet hankintakategorioittain

- Onko tällä joukolla antaa yhteyshenkilöiden nimiä, joilta saisimme kerättyä kuntasektorin kokemuksia pienellä haastattelulla?